

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΜΠΕΔΩΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

1. Η _____ χρονική υστέρηση είναι ο χρόνος που μεσολαβεί από τη στιγμή που μια διαταραχή πλήττει την οικονομία έως τη στιγμή που η πολιτική αντιδρά στη διαταραχή. Και ο χρόνος αυτός είναι ιδιαίτερα μεγάλος στην περίπτωση της _____ πολιτικής.
 - α. εσωτερική, νομισματικής
 - β. εσωτερική, δημοσιονομικής
 - γ. εξωτερική, νομισματικής
 - δ. εξωτερική, δημοσιονομικής
2. Η _____ χρονική υστέρηση είναι ο χρόνος που μεσολαβεί από τη στιγμή που εφαρμόζεται μια πολιτική έως τη στιγμή που η πολιτική αυτή επηρεάζει στην οικονομία. Και ο χρόνος αυτός είναι ιδιαίτερα μεγάλος στην περίπτωση της _____ πολιτικής.
 - α. εσωτερική, νομισματικής
 - β. εσωτερική, δημοσιονομικής
 - γ. εξωτερική, νομισματικής
 - δ. εξωτερική, δημοσιονομικής
3. Σύμφωνα με την κριτική Lucas, οι παραδοσιακές μέθοδοι αξιολόγησης της μακροοικονομικής πολιτικής είναι λανθασμένες γιατί δεν λαμβάνουν υπόψη τους
 - α. τις χρονικές υστερήσεις που είναι εγγενείς στη διαδικασία χάραξης της οικονομικής πολιτικής.
 - β. πώς οι μεταβολές της πολιτικής επηρεάζουν τις προσδοκίες.
 - γ. πώς οι υπεύθυνοι για τη χάραξη της οικονομικής πολιτικής χρησιμοποιούν την οικονομία για να προωθήσουν τους εκλογικούς σκοπούς τους.
 - δ. τον πειρασμό των υπευθύνων για τη χάραξη της οικονομικής πολιτικής να είναι ασυνειπείς με τον πάροδο του χρόνου.
4. Η χρονική ασυνέπεια της πολιτικής που ασκείται με βάση τη διακριτική ευχέρεια των υπευθύνων που χαράσσουν την οικονομική πολιτική απορρέει από το γεγονός ότι οι τελευταίοι
 - α. έχουν κίνητρο να μην εφαρμόσουν τα σχέδια που εξήγγειλαν από τη στιγμή που οι άνθρωποι θα έχουν δράσει σύμφωνα με τις προσδοκίες που δημιουργήσαν οι εξαγγελίες των υπευθύνων για τη χάραξη της πολιτικής.
 - β. πιστεύουν ότι μπορούν να προβλέψουν τις οικονομικές συνθήκες καλύτερα από ό,τι μπορούν στην πραγματικότητα.
 - γ. αδυνατούν να προβλέψουν πλήρως όλες τις διαταραχές στην οικονομία.
 - δ. σκέφτονται ότι οι άνθρωποι σχηματίζουν τις προσδοκίες τους προσαρμοστικά και όχι ορθολογικά.
5. Από τη δεκαετία του 1980 και μετά, πολλές κεντρικές τράπεζες σε όλο τον κόσμο έχουν υιοθετήσει μια πολιτική στοχοθέτησης του
 - α. ονομαστικού ΑΕΠ.
 - β. πραγματικού ΑΕΠ.
 - γ. της προσφοράς χρήματος.
 - δ. του ρυθμού του πληθωρισμού.
6. Τα διεθνή στοιχεία δείχνουν ότι χώρες με περισσότερο ανεξάρτητες κεντρικές τράπεζες
 - α. αντιμετωπίζουν χαμηλότερο μέσο πληθωρισμό.
 - β. έχουν πιο ευμετάβλητη ανεργία.
 - γ. αντλούν περισσότερα έσοδα από το δικαίωμα νομισματοκοπής.
 - δ. πληρώνουν υψηλότερους μισθούς στους διοικητές των κεντρικών τραπεζών.

ΠΕΡΙΛΗΨΗ

1. Οι υποστηρικτές της ενεργού οικονομικής πολιτικής θεωρούν ότι η οικονομία πλήττεται συχνά από διαταραχές που οδηγούν σε μη αναγκαίες διακυμάνσεις στην παραγωγή και την απασχόληση, εκτός εάν αντιδράσει η νομισματική ή η δημοσιονομική πολιτική. Πολλοί πιστεύουν ότι η οικονομική πολιτική υπήρξε επιτυχής στη σταθεροποίηση της οικονομίας.
2. Οι υποστηρικτές της παθητικής πολιτικής ισχυρίζονται ότι η νομισματική και η δημοσιονομική πολιτική επιδρούν στην οικονομία με μεγάλες και μεταβαλλόμενες χρονικές υστερήσεις και, για αυτό, οι προσπάθειες σταθεροποίησης της οικονομίας μπορεί τελικά να λειτουργήσουν αποσταθεροποιητικά. Επιπλέον, πιστεύουν ότι οι σημερινές γνώσεις μας για την οικονομία είναι πολύ περιορισμένες για να είναι χρήσιμες στη χάραξη μιας επιτυχημένης σταθεροποιητικής πολιτικής, και ότι συχνά η εφαρμογή μιας ακατάλληλης οικονομικής πολιτικής είναι πηγή οικονομικών διακυμάνσεων.
3. Οι υποστηρικτές της πολιτικής που ασκείται με βάση τη διακριτική ευχέρεια των υπευθύνων ισχυρίζονται ότι η ελευθερία αυτή δίνει περισσότερη ευελιξία στους υπεύθυνους για τη χάραξη της οικονομικής πολιτικής στην αντιμετώπιση των διαφόρων απρόβλεπτων καταστάσεων.
4. Οι υποστηρικτές της άσκησης της οικονομικής πολιτικής σύμφωνα με καθορισμένους κανόνες ισχυρίζονται ότι το κοινό δεν μπορεί να έχει εμπιστοσύνη στην πολιτική διαδικασία. Πιστεύουν ότι οι πολιτικοί διαπράττουν συχνά λάθη κατά την άσκηση της οικονομικής πολιτικής και μερικές φορές χρησιμοποιούν την οικονομική πολιτική για δικούς τους πολιτικούς σκοπούς. Επιπλέον, οι υποστηρικτές της άσκησης της οικονομικής πολιτικής σύμφωνα με καθορισμένους κανόνες ισχυρίζονται ότι η δέσμευση σε σταθερούς κανόνες είναι αναγκαία για τη λύση του προβλήματος της ασυνέπειας.

ΕΝΝΟΙΕΣ-ΚΛΕΙΔΙΑ

Εσωτερική
χρονική υστέρηση
Εξωτερική
χρονική υστέρηση

Αυτόματοι σταθεροποιητές
Κριτική Lucas
Πολιτικός
οικονομικός κύκλος

Χρονική ασυνέπεια
Μονεταριστές
Στοχοθέτηση
πληθωρισμού

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΠΑΝΑΛΗΨΗΣ

1. Τι είναι «εσωτερική χρονική υστέρηση» και τι «εξωτερική χρονική υστέρηση»; Ποια έχει τη μεγαλύτερη εσωτερική χρονική υστέρηση: η νομισματική ή η δημοσιονομική πολιτική; Ποια έχει τη μεγαλύτερη εξωτερική χρονική υστέρηση; Γιατί;
2. Γιατί οι υπεύθυνοι για τη χάραξη της οικονομικής πολιτικής θα μπορούσαν να σταθεροποιήσουν ευκολότερα την οικονομία εάν διέθεταν ακριβέστερες οικονομικές προβλέψεις; Περιγράψτε δύο τρόπους με τους οποίους οι οικονομολόγοι προσπαθούν να προβλέψουν τις οικονομικές εξελίξεις.
3. Περιγράψτε την κριτική Lucas.
4. Με ποιο τρόπο η ερμηνεία που δίνει ένα άτομο στη μακροοικονομική ιστορία μπορεί να επηρεάσει τις απόψεις του για τη μακροοικονομική πολιτική;
5. Τι σημαίνει «χρονική ασυνέπεια» της οικονομικής πολιτικής; Γιατί οι υπεύθυνοι για τη χάραξη της οικονομικής πολιτικής έχουν κίνητρο να μην εφαρμόζουν μέτρα που έχουν ήδη εξαγγείλει; Στην περίπτωση αυτή, ποιο είναι το πλεονέκτημα της πολιτικής που ασκείται σύμφωνα με καθορισμένους κανόνες;
6. Αναφέρατε τρεις κανόνες οικονομικής πολιτικής που θα μπορούσε να ακολουθεί η Ομοσπονδιακή Τράπεζα. Ποιον από τους κανόνες αυτούς θα προτείνατε εσείς; Γιατί;

ΠΡΟΒΛΗΜΑΤΑ ΚΑΙ ΕΦΑΡΜΟΓΕΣ

1. Υποθέστε ότι η αντιστάθμιση μεταξύ ανεργίας και πληθωρισμού προσδιορίζεται από την ακόλουθη καμπύλη Phillips:

$$u = u^n - \alpha(\pi - E\pi),$$
 όπου u είναι το ποσοστό ανεργίας, u^n το φυσικό ποσοστό ανεργίας, π ο ρυθμός πληθωρισμού και $E\pi$ ο προσδοκώμενος ρυθμός του πληθωρισμού. Επιπλέον, ως υποθέσουμε ότι το Αριστερό Κόμμα ακολουθεί πάντοτε πολιτική μεγάλης αύξησης της προσφοράς χρήματος και το Δεξιό Κόμμα ακολουθεί πάντοτε πολιτική μικρής αύξησης της προσφοράς χρήματος. Ποιο υπόδειγμα «πολιτικού οικονομικού κύκλου» για τον πληθωρισμό και την ανεργία θα προβλέπατε κάτω από τις ακόλουθες συνθήκες:
 - α. Κάθε τέσσερα χρόνια, ένα από τα κόμματα αναλαμβάνει την εξουσία τυχαία, με το στρίψιμο ενός νομίσματος. (Υπόδειξη: Ποιος είναι η προσδοκώμενος πληθωρισμός πριν από τις εκλογές;)
 - β. Τα δύο κόμματα διαδέχονται το ένα το άλλο στην εξουσία.
 - γ. Οι απαντήσεις που δώσατε στα δύο πιο πάνω ερωτήματα παρέχουν στήριξη στο συμπέρασμα ότι η νομισματική πολιτική πρέπει να ασκείται από ανεξάρτητη κεντρική τράπεζα;
2. Όταν οι πόλεις ψηφίζουν νόμους που περιορίζουν το ενοίκιο που μπορούν να ζητήσουν οι ιδιοκτήτες διαμερισμάτων, ο νόμος ισχύει συνήθως για τα υφιστάμενα διαμερίσματα, ενώ εξαιρούνται από τον νόμο τα

διαμερίσματα που δεν έχουν ακόμη χτιστεί. Οι υποστηρικτές του ελέγχου των ενοικίων ισχυρίζονται ότι η εξαίρεση αυτή εξασφαλίζει ότι ο νόμος δεν αποθαρρύνει την κατασκευή νέων διαμερισμάτων. Αξιολογήστε την άποψη αυτή στο φως του προβλήματος της χρονικής ασυνέπειας.

3. Μια κεντρική τράπεζα έχει αποφασίσει να υποθετήσει τη στοχοθέτηση του πληθωρισμού και συζητά τώρα εάν θα πρέπει να θέσει ως στόχο για τον πληθωρισμό το 5% ή το μηδέν. Η οικονομία περιγράφεται από την ακόλουθη καμπύλη Phillips:

$$u = 5 - 0,5(\pi - E\pi),$$

όπου u και π είναι το ποσοστό ανεργίας και ο ρυθμός πληθωρισμού μετρούμενα σε ποσοστιαίες (%) μονάδες. Το κοινωνικό κόστος της ανεργίας και του πληθωρισμού περιγράφεται από την ακόλουθη συνάρτηση απώλειας:

$$L = u + 0,05 \pi^2.$$

Η κεντρική τράπεζα θα ήθελε να ελαχιστοποιήσει αυτή την απώλεια.

- α. Εάν η κεντρική τράπεζα δεσμευθεί σε έναν στόχο 5% για τον πληθωρισμό, ποιος είναι ο προσδοκώμενος πληθωρισμός; Εάν η κεντρική τράπεζα επιτύχει τον στόχο της και εμμένει στην πολιτική αυτή ποιο θα είναι το ποσοστό ανεργίας; Ποια είναι η απώλεια από τον πληθωρισμό και την ανεργία;

- β. Εάν η κεντρική τράπεζα θέσει ως στόχο τον μηδενικό πληθωρισμό, ποιος είναι ο προσδοκώμενος πληθωρισμός; Εάν η κεντρική τράπεζα επιτύχει τον στόχο της και εμμένει στην πολιτική αυτή ποιο θα είναι το ποσοστό ανεργίας; Ποια είναι η απώλεια από τον πληθωρισμό και την ανεργία;

- γ. Στηριζόμενοι στις απαντήσεις που δώσατε στις ερωτήσεις (α) και (β), ποιοι στόχοι για τον πληθωρισμό θα συνιστούσατε; Γιατί;

- δ. Έστω ότι η κεντρική τράπεζα επιλέγει ως στόχο της τον μηδενικό πληθωρισμό και ότι ο προσδοκώμενος πληθωρισμός είναι μηδέν. Κάποια στιγμή, όμως, η κεντρική τράπεζα αιφνιδιάζει τους ανθρώπους με έναν πληθωρισμό 5%. Πόση είναι η ανεργία αυτή την περίοδο του απροσδόκητου πληθωρισμού; Ποια είναι η απώλεια από τον πληθωρισμό και την ανεργία;

4. Μετά από κάθε συνεδρίαση του διοικητικού συμβουλίου της, η Ομοσπονδιακή Τράπεζα εκδίδει μια ανακοίνωση (μερικές φορές αποκαλείται «Δελτίο Τύπου») που μπορείτε να βρείτε στον δικτυακό τόπο της Ομοσπονδιακής Τράπεζας (<http://www.federalreserve.gov/monetarypolicy/fomccalendars.htm>). Διαβάστε την πιο πρόσφατη ανακοίνωση. Τι λέει; Τι επιδιώκει η Ομοσπονδιακή Τράπεζα; Γιατί; Τι γνώμη έχετε για τις πρόσφατες νομισματικές αποφάσεις της Ομοσπονδιακής Τράπεζας;

ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ ΣΤΙΣ ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΕΜΠΕΔΩΣΗΣ ΓΝΩΣΕΩΝ

1. β 2. γ 3. β 4. α 5. δ 6. α